

vojenské trestní soudní pravomoci. Pokud za vyličeného stavu věci jde o zločin zběhnutí dle §u 183 v. tr. zák., jest samozřejmo, že v úvahu přijíti může pouze příslušnost vojenských trestních soudů. Co se týče případných trestných činů Miroslava Š-a před jeho presentováním a zařaděním do čl. vojska, zejména klamání vojenských úřadů o jeho osobních poměrech a padělání listiny (svolení zákonného zástupce), jsou po rozumu §u 12 odstavec druhý voj. tr. ř. ku stihání nesporně příslušny civilní trestní soudy.

Čís. 1159.

Pokud lze napadati rozsudek důvodem zmatečnosti čís. 5 §u 281 tr. ř.

Zločin veřejného násilí dle §u 83 tr. zák.. Pro trestnost vedralce jest lhotejnno, že zrážel ostatní od páchání dalších násilností.

Souběh zločinů veřejného násilí dle §u 83 a dle §u 81 tr. zák., byla-li osoba domácí zároveň osobou vrchnostenskou ve smyslu §u 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 15. března 1923, Kr I 1252/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnii stížnost obžalovaných Bedřicha Š-a, Josefa Ř-a, Josefa G-a a Jana P-a do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 25. března 1922, pokud jím byli všichni stěžovatelé uznáni vinnými zločinem dle §u 83 tr. zák., obžalovaní Josef Ř. a Jan P. též zločinem dle §u 81 tr. zák., obžalovaný Josef G. pak zločinem dle §u 98 lit. a) tr. zák. a obžalovaný Bedřich Š. též přečinem dle §u 305 tr. zák. mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Stížnost dovolává se číselně zmatekú čís. 5, čís. 9 lit. a), věcně i zmatekú čís. 10, čís. 11 §u 281 tr. ř., je však ve všech směrech neoprávněna.

O tom, má-li se některá skutečnost pokládati za prokázánu, rozhoduje nalézací soud podle svého volného přesvědčení, k němuž dospěl svědomitým zkoumáním všech průvodů při hlavním přelíčení proti probraných, jež mu jest bedlivě a svědomitě zkoumati co do jejich hodnověrnosti a moci průvodní jak každý o sobě, tak i u vnitřním jejich spojení (§ 258 tr. ř.). Zákon ukládá tudíž nalézacímu soudu pouze, by při logické operaci, jakou je zjišťování skutkového podkladu rozsudku, použil předpokladů v úvahu přicházejících t. j. výsledků hlavního přelíčení úplně, bedlivě a svědomitě, a ukládá mu dále v §u 270 čís. 5 tr. ř. by v rozhodovacích důvodech rozsudku dolíčil, že při své činnosti skutkově zjišťovací dostál požadavku zákona. Bedlivé a svědomité zkoumání průvodů vylučuje použití předpokladů jinak, než byly při hlavním přelíčení předvedeny, a vylučuje závěry neurčité anebo sobě odporující. Vyčerpávající zkoumání průvodů vylučuje opomenutí některého z předpokladů, pro ten neb onen závěr závažného. Výhradně po stránce té, zdali nalézací soud dbal zmíněných

požadavků, lze zrušovacímu soudu přezkoumati skutkově zjišťovací činnost nalézacího soudu. Procesním stranám je proto dovoleno bráti skutková zjištění první stolice v pochybnost a odpor jedině tím způsobem, že dokazují, že rozhodovací důvody neumožňují nepochybného poznání, co je zjištěno (vada nejasnosti), nebo že zjišťují současně skutečnosti, které dle zásad logického myšlení vedle sebe obstáti nemohou (vada vnitřního rozporu), nebo že neuvádějí, z jakých předpokladů byl závěr odvozen (vada nedostatku důvodů), nebo že opomíjejí některý výsledek hlavního přelíčení pro závěr závažný (vada neúplnosti), nebo že citují obsah listiny nebo soudní výpovědi nesprávně (vada rozporu soudního výroku se spisy). Není-li postup nalézacího soudu stížen některou z těchto v zákoně (§ 281 čis. 5 tr. ř.) výlučně výpočtených vad, jest zjišťovací výrok, k němuž soud tímto způsobem dospěl, ve smyslu zákona bezvadným, neodporovatelným a závazným, a procesní straně nelze mu odporovati tvrzením, že dle zásad logického myšlení jest možným jiný závěr, než ku kterému dospěl a svým výrokem dal výraz soud nalézací, ba ani ne, že jest dle názoru stěžovatele nutným. Není proto stranám dovoleno, aby — srovnávajíc o své újmě skutkově zjišťovací výroky nalézacího soudu se spisy a zkoumajíc, byla-li některé soudní výpovědi propůjčena víra právem či neprávem — rozebíraly otázku, jsou-li výsledky hlavního přelíčení logicky dostatečnými předpoklady pro závěr o té neb oné skutečnosti. Takové srovnávání, zkoumání a rozebírání není v pravdě doličováním zmatku čis. 5 řu 281 tr. ř., nýbrž nepřipustným brojením proti volnému uvažování a přesvědčení soudcovskému, a nelze zrušovacímu soudu k němu přihlížeti.

Proti výroku, jímž byl stěžovatel Bedřich Š. uznán vinným zločinem řu 83 tr. zák., namítá stížnost dle čis. 9 lit. a), že vina a zodpovědnost stěžovatelova je po stránce subjektivní vyloučena tím, že účast stěžovatelova na událostech u F-a, u S-ů a v zámku byla vedena snahou, by projev davu nevybočil z rámce zákonnosti a by davy nebyly strženy živly provokaterskými nebo jinak nekalými k násilným činům, jakož i že projevy, jež učinil stěžovatel v nemovitostech, do kterých bylo davem vtrhnuto, byly nutny k omezení a lokalisování násilností, které byly by při náladě demonstrujícího dělnictva jinak nabyly rázu pro postižené osoby mnohem citelnějšího. Lze ponechat stranou, že nalézací soud nezjišťuje ani neuplatňované pohnutky ani snahy stěžovatele, dělnictvo uklidniti, a že se pravdivosti tvrzení stížnosti přímo přiči zjištěný projev stěžovatelův: »Přátelé, půjdeme za tím účelem, za kterým jsme přišli«. Neb ani jinak nelze vývodům stížnosti přisvědčiti. Chtěl-li stěžovatel zabrániti nezákonnostem, měl svůj vliv na dělnictvo uplatniti před započítím celé akce a zdržeti dělnictvo, by nevtrhlo svémocně a bezprávně do cizích domů za bezprávnými účely, stěžovateli známými. Nezáleží na tom, že buď bez přičinění stěžovatele nebo následkem jeho přičinění nedošlo k vytržnostem ještě horším, než ve skutečnosti se dály. Stačí, že větší počet lidí vtrhl za spoluúčasti stěžovatelovy svémocně a bezprávně do cizích domů a že tam byly páčány násilnosti v dohodě se stěžovatelem, který k nim dle zjištění nalézacího soudu přímo vybízel. Násilím, z rámce zákonnosti vybočujícím a dle řu 83 tr. zák. zločinným, bylo již donucení F-a, by vydal

zbraně, které sám stěžovatel vynutil, vystěhování nábytku Josefa S-a z jeho bytu a nastěhování deputátníků, k němuž stěžovatel vybízel, a odevzdání zbraní, četníkům davem odňatých, na obecní úřad, k němuž stěžovatel vyzýval, a to v zámku, dav, jenž byl ochoten, zbraně četníkům vrátiti. Neboť zbraně a nábytek měly dle vůle oprávněných osob zůstatí v domě F-a, ve dvoře (obydlí) S-a a v zámku, pokud se týče četníkům, v zámku meškajícím. Vědomí Bedřicha Š-a o bezprávnosti těchto násilností, zločinný úmysl stěžovatelův, k nim směřující, a zodpovědnost jeho za ně nejsou nikterak dotčeny tvrzenou, ale nezjištěnou snahou jeho zamezení další vážnější ještě vytržnosti. Třebaže se snad nálada davu nesla za zabitím Václava F-a, — jak tvrdil ovšem jen sám stěžovatel — anebo k jiným vážným výstřednostem, nebyl tím zjednan stav neodolatelného donucení, tísně stěžovatele, jednak proto, že hrozivou náladou davu nebyl ohrožen ani on sám, ani osoba mu blízká, jednak proto, že, najmě na počátku vytržnosti, byly zde i jiné prostředky k zamezení hrozícího snad bezpráví, než páchání vyličených násilností, které byly snad méně vážnými, než jakými snad dle nálady davu hrozily býti, avšak přes to stejně bezprávné, protizákonné a zločinné.

Zřejmě z důvodu čís. 10 Šu 281 tr. ř. namítá stížnost, že stěžovatelé Josef Ř. a Jan P. neměli býti odsouzeni současně pro zločin Šu 83 tr. zák. a pro zločin Šu 81 tr. zák., jelikož jde prý o týž trestný čin, jehož skutkový podklad je vyčerpán již podřaděním jeho pod jeden z obou zákonů. Možno ponechatí stranou, že nalézací soud shledává skutkovou podstatu Šu 83 tr. zák. v násilnostech spáchaných spolupachatelem Josefa Ř-a v dorozumění s ním na jmění Josefa S-a pokud se týče u stěžovatele Jana P-a v násilnostech, spáchaných jím na jmění a statku zámku a nikoliv v násilnostech spáchaných stěžovatelem na četníku S-ovi pokud se týče J-ovi. Neboť námitka jest pochybena i za předpokladu, že jde u stěžovatele o týž skutkový podklad, totiž o násilnosti, spáchané na četníku, meškajícím v cizím domě se svolením majitele po bezprávném vniknutí více pachatelů v úmyslu, by výkon služby četníkovy byl zmařen. Z tohoto děje převyšují skutkovou podstatu Šu 83 tr. zák. skutkové složky, že došlo v domácí osobě, již bylo učiněno násilí, o osobu vrchnostenskou, v Šu 68 tr. zák. jmenovanou, veřejnou službu vykonávající a že násilí neslo se za zmařením výkonu veřejné služby. Povaha osoby a účel vyžadují — jelikož s hlediska Šu 83 tr. zák. jsou povaha domácí osoby, násilím dotčené, a účel násilí bez významu — zvláštního trestně právního hodnocení, které se správně stalo současným podřaděním činu pod ustanovení Šu 81 tr. zák.

Čís. 1160.

Pokud požívají členové bytové komise ochrany Šu 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 16. března 1923, Kr I 457/22).

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Josefa Š-a do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 4. února 1922, jímž byl stěžovatel uznán